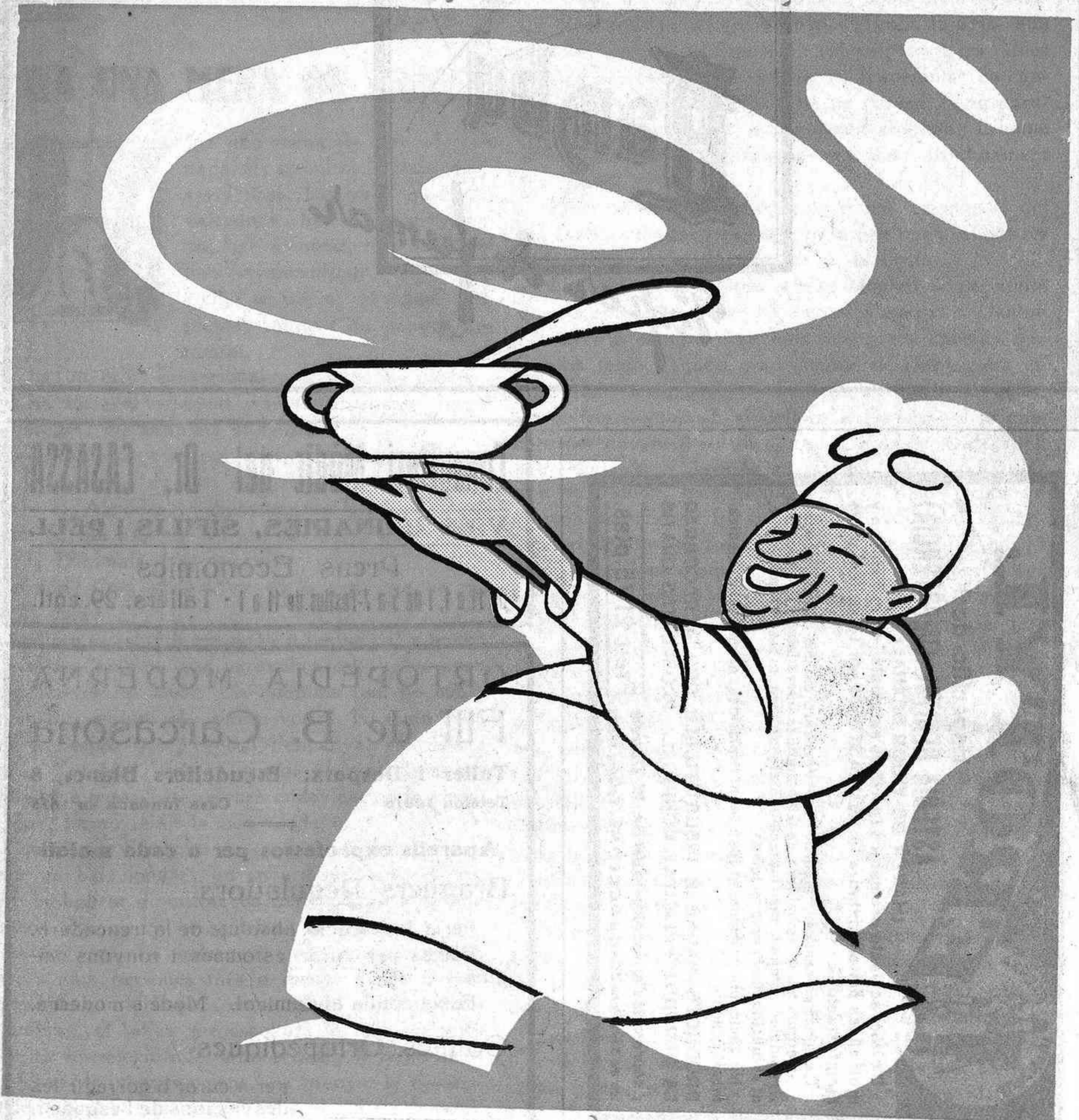

LES NOUVELLES de la TORRATONA

ERTAN
BARCELONA

A la primavera farem setmana gastronòmica. Mentrestant, escudella de pagès a tot drap, i gràcies.

Bambú

Paper de fumar

Específic de l' ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA) (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es éi més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glándules intersticials. Produce pñu riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfure, ni cantárida, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE. E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

ORTOPEDIA MODERNA Fill de B. Carcasona

Taller i Despatx: Escudellers Blancs, 8
Telèfon 10916 Casa fundada en 1875

Aparells exprossos per a cada malalt Braguers Reguladors

per a la retenció absoluta de la trencadura.
Faixes per curar estòmacs i ronyons caigu s.

Faixa corilla abdominal. Models moderns.

Cotilles Ortopèdiques

per a curar o corregir les desviacions de l'esquena.

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

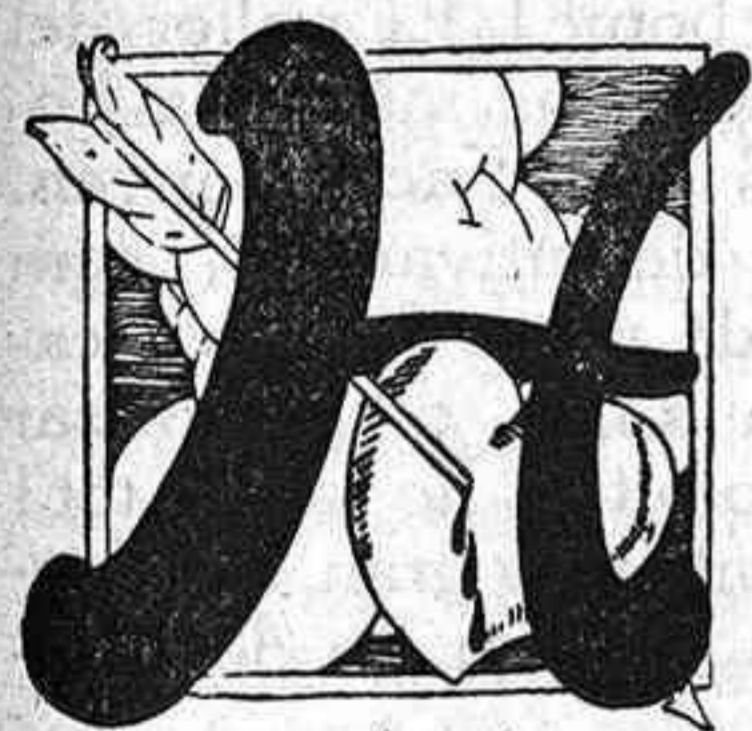
Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 3 mesos 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

HI HA UNA MENA DE GENT...

Hi ha una mena de gent afeccionada als anònims. Saben qualsevol cosa, han ordit qualsevol xafarderia, han oït, han inventat, han somniat, han deduït el més inversemblant, doncs cap agafar un paper, un mànec amb ploma, tinta, i de cara a l'anònim.

Hi ha un crim sensacional: els anònims plouen.

Hi ha un esdeveniment d'importància que tingui llocs obscurs: els anònims plouen.

Recordem una nota publicada pel senyor Alcalde de la Ciutat, poc després dels fets del 6 del passat octubre: «L'Alcaldia de Barcelona no farà cas de cap anònim. El qui hagi de fer una denúncia que es dirigeixi als Tribunals de Justícia.»

Qui són? Com són? D'on ve la gent que no pot donar la cara?

L'anònim és sempre arma per a perjudicar a tercer. Rieu-vos de l'anònim que us explica que us ve adreçat per fer-vos un favor. Els anònims mai no són a favor vostre, sempre són *contra* vostre. Ni quan assabenten a l'espòs que l'esposa l'enganya, són fets a favor de l'espòs. L'anònim amaga el malànima que vol saber què passa, que cercarà endevinar en la vostra cara, com haveu rebut la punyalada.

El qui escriu l'anònim és sempre un delator, mogut per un baix instint; un covard que sent el goig de ferir embolicat d'ombra; un malvat amb sang emmetzinada que us vol emmetzinar la vostra.

Tracteu gent, us colzegeu amb coneguts, teniu converses amb persones més o menys vistes, ¿creuríeu possible que hi hagués entre ells el possible autor d'un anònim, el biliós que escoltarà la més insignificant de les vostres paraules amb el desig de tergiversar-la, de donar-li interpretacions, de prenyar-la de suggerències? No! Doncs hi és: hi ha el qui en determinat moment farà ús del que ha cregut veure, del que

ha malpensat vora vostre, del que haurà volgut que diguéssiu.

Els delators i la seva gènesi, els enamorats dels anònims, són abundosíssims. Més que constatar-ne l'existència, ens plauria d'esbrinar què els mou. A l'autor d'un anònim, al qui s'amaga, el mou la seva sang podrida d'enveges. I no diem ràbies perquè les ràbies sembla que han d'ésser valeroses, flamejants; en canvi, sota l'anònim sempre hi ha un covard. Sang purulenta; instints baixos, mesquinesa absoluta. L'home sense cara, dels anònims, és un ésser absolutament repugnant.

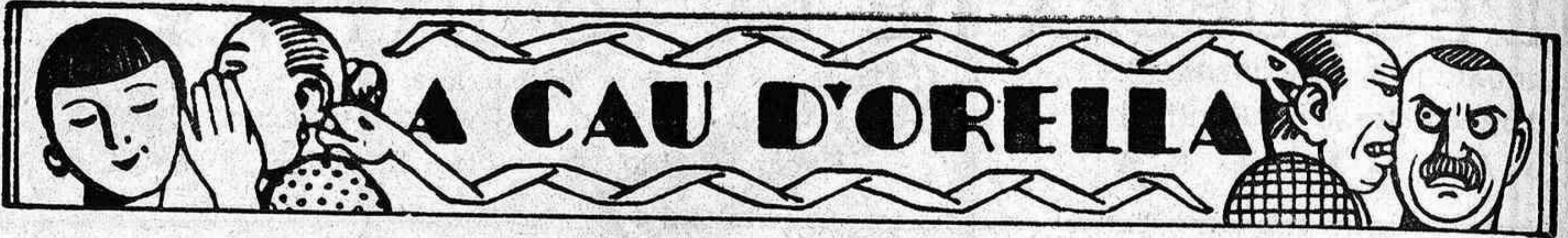
Hem parlat del delator, com d'una continuació del qui escriu anònims i ens referim precisament al delator amb careta, no al *descobridor* de la veritat.

Un biògraf de Danton —Jean Moulart—, ens conta una escena de delació. El delator s'apropà a Danton i li oferí la captura d'un dels més grans enemics que Danton tenia. Aquest gran enemic de Danton era un gran amic del delator. —«Feu-me seguir per un agent de policia —proposà el delator a Danton—; jo passaré per davant d'on ell es troba, em trauré el capell per saludar-lo, i després vós el feu detenir.» El biògraf de Danton, Jean Moulart, ens diu que Danton va tenir la intenció de fer guillotinar el qui delatava. Segons el delator, es tractava d'un gran amic! ¿Què hi havia en el fons d'aquest delator? ¿Què hi hauria, per exemple, al fons d'un delator que us saludés mentre passeu amb tramvia per la Plaça del Teatre, per fer-vos detenir així que arribéssiu al Monument de Colom?

Com ens espantaríem si poguéssim entrar al fons de moltes ànimes. Es comprèn el delator per amenaces, per niciesa, per egoisme d'alleugeriment de pena. No comprenem el delator ni el qui escriu anònims per dolenteria, per fer mal, malgrat amagui el seu baix instint amb el nom de «venjança», *plaer de déus*, segons la justificació clàssica. I els delators i els afecionats als anònims que s'excusarien amb això de la «venjança» serien la majoria.

Venjança de què? De res. Els sobreu, volen mossegar, i l'anònim és el mossec i l'empenta. Per què els sobreu? Per què us volen mossegar? Perquè porten dintre la tírria. Perquè senten les dents esmolades.

Correntment els homes amb ànima d'anonimistes i de delators s'amaguen, però ai, quan poden sortir! Quan poden sortir, surten profusament com els gripaus dels bassals de la pluja, repugnants com ells, abundosos com ells!

Vivim altres temps

Sortim del Poliorama, després d'una representació de «Les ales del temps», de l'Avelí Artís.

Es comenta la darrera escena de l'obra, verament ensopegada i admirablement jugada. Un autor dramàtic, que ve amb nosaltres, fa aquests comentaris:

—Us heu fixat? Gairebé ningú no ha aplaudit. En altres temps l'escena hauria provocat entusiasme. Ara el públic la troba agra, i, habituat que els autors escriguin per a ell, sembla protestar del aire d'independència que pren l'autor.

Del nostre record, l'espectador cercava comprendre, acompanyava l'autor, l'ajudava. Actualment vol ésser servit, s'ha d'escriure per a ell. El fenomen és accentuadíssim a Barcelona. S'estrena una traducció llimada de «Le Bonheur», de Berstein: fracàs. Un autor s'allunya de la comèdia-sainet o del pa de pessic de les «Sors Angèliques» i «Mares Alegries»: fracàs. El públic —per manca de solvència en els crítics—, o per criteri de vacil·lació entre els qui haurien de dirigir—, s'ha lliurat de tutelatges i galopa pel seu compte. Cap fre d'art no l'atura, cap inquietud intel·lectual no el lliga; ni cerca comprendre ni ho vol cercar. La música d'òpera, embafa. El quadre, no pot passar de paisatget. L'espectacle ha d'ésser a base de carn femella o de rialla absurda. Tango, astracanada, absurditat i estultícia...

Semblants temps vivim!

El senyor Canons visita el Museu

El senyor Canons visita el Museu d'Art de Catalunya. I admira! Li han dit que en el Museu hi havia tanta cosa per a admirar.

—Quant vellut!—El senyor Canons, dona una gran importància a les cortines.

El senyor Canons guarda del que fou Palau Nacional de Montjuïc un cert cansament. No es pensava que hagués de refer el pelegrinatge d'aquelles grans sales que l'havien admirat més de boca enfora que de cor endins.

El senyor Canons ha tornat al que fou Palau Nacional per adular-se amb el Museu d'Art de Catalunya, empès per un deure de ciutadania. Sobretot en moments en què es prepara per a possibles actuacions.

—Tot molt bonic! Tot molt bonic! El millor del món!—va murmurant el senyor Canons màxim a l'orella dels altres senyors Canons que l'acompanyen. —El que caldria és enllestir-lo definitivament, com més aviat millor. Encara s'han de posar braços i cames a algunes estàtues; encara s'han d'envernissar alguns quadres massa obscurs. Nosaltres ho farem tot!

I el senyor Canons sospira amb una gran satisfacció: —Ja podeu comptar que no tindrem les deixadeses del partit contrari!

Aixeca't Llàtzer!

El Goicoechea fa de taumaturg. Es ell qui ha vingut a Catalunya a fer resuscitar l'enterrat monàrquic.

Hi hagué un temps que el monàrquic català podia tenir una única tomba: la tomba del monàrquic desconegut. Això fou després del 14 d'abril del 1931.

Ara es veu que els Llàtzers monàrquics enterrats eren alguns i que es proposen resuscitar al conjur electrificant del senyor Goicoechea.

Suposem que ciutats com Terrassa — que tenen el seu anarquista— no deixaran de tenir el seu monàrquic. I així, de ciutat en ciutat, el taumaturg se-

Ella.—Recordes? Tu i jo ens vam trobar per primera vegada als peus d'aquella estàtua.

Ell.—Avui també hi ha un altre idiota esperant-s'hi.

nyor Goicoechea pot fer algunes resurreccions i pot arribar a constituir alguna falange que pugui comptar dintre la «Renovación Española».

Això de moment, i sense descoratjar-se. Així com pogué semblar que a Catalunya no hi havia monàrquics, i ara pot semblar que n'hi ha pocs, en cas de bon vent els monàrquics creixeran abundosos com bolets i, a darrera hora, fins hi podem trobar gent que figurà ben endins dels rengles de l'Esquerra i ja amb antecedents de dictadura.

El món de la política dóna tantes sorpreses! Qui sap si una de les conquestes més excel·lents que pugui fer el senyor Goicoechea en el futur sigui la d'en Dencàs! En Dencàs venia de les dretes;

Esperem!

D'un professor a l'altre

Joaquim Xirau ha presentat, amb caràcter irrevocable la dimissió del seu càrrec de degà de la Facultat de Filosofia i Lletres.

El substitueix el catedràtic de la mateixa facultat el doctor Josep Banqué Feliu.

El doctor Josep Banqué Feliu és un admirable professor de grec, un bon xic casolà però molt clàssic.

Un dia en parlar de Vic va dir: «Vic i su tuberculosa plana» referint-se a les patates. Quan començava les seves classes, dirigint-se als estudiants, un dia els digué: «Hoy vamos a ocuparnos de Platón, que es un buen plato» i un altra dia, exclama: «Hablaemos de Aristóteles. ¡Vaya tío!»

Josep Banqué i Feliu, professor de grec, substituït avui de Joaquim Xirau, fou el primer alcalde de la dictadura en 1923, rellevat després per Alvarez de la Campa.

El dia del nomenament cèlebre, en saber la nova de l'Alcaldia va telefonar els seus, per dir-los: «Sóc alcalde de Barcelona». Els seus van creure que la nova era una facècia. Ara va telefonar-los: «Sóc Degà. Sóc Degà».

Un dels seus amb l'estil casolà del catedràtic féu aquest comentari: —«Es Degà, ves quin magre esmorzar». Aquesta vegada no es van creure que fos una facècia; van creure únicament que era molt poca cosa.

Amb que es diu que passa la tardor en...?

Cambó escriu un llibre que portarà per títol: «La pena de mort a través del segle». Es possible que, a darrera hora, el llibre sigui escrit en castellà.

Pic i Pon té grans projectes i grans esperances.

Joan Estelric medita si vivim èpoques propícies a Bernat Metge, o a Metge sol, sense Bernat.

En Riera, el —«del cor se me n'hi va»—, crema la gran provisió que tenia de rabassa-morta.

L'Institut Català de Sant Isidre es dedica a ésser magnànim i bon cristià.

Ventosa i Calvell, espera en el Després.

En Mateu dels Ferros es prepara per fer despertar el ferro; no sabem si ho aconseguirà!

Cassimir Giralt té el telèfon a la tauleta de nit. Quan el cridin, es jura a ell mateix que acudirà de seguida. Serà possible?

Els seguidors admirats d'en Peman a Barcelona asseguren que aquesta tardor, ja satisfetes les ànsies i

les impaciències, els «Divinos Impacientes» d'ahir es tornaran «Cisneros».

Els d'«El Correo Catalán» encapçalaran la seva campanya amb aquestes seves paraules posades en una «Nota de actualitat»: «En la fragua del pensamiento es dónde se forjan los grandes delitos.» Sí; res de pensar. Seguir els d'«El Correo» i de cara al cel en barca. Els d'«El Correo», malgrat el Cel, munyiran en la Terra.

En Santamaria posa uns comentaris a un refrany popular que aquests dies ha exhumat en Lerroux: «La agilidad del barbero consiste en sacar patilla donde no hay pelo». Com serà això, on n'hi ha?

El pintor Carles Vázquez prepara teles per a pintar, com sempre, els de la situació.

Els espiritistes de Barcelona dedicaven les sessions de novembre a esbrinar qui era en Miquel Utrillo, pintor, que va assistir a la inauguració del Museu d'Art Català el prop passat diumenge.

L'Arquitecte Soler i March farà uns projectes de temple budista. Encara no se sap, però quin déu l'habitarà.

La societat de tartamuts inaugurarà el saló de tartamuts il·lustres. Aquests mateixos tartamuts obren entre ells un concurs per veure qui dirà més de pressa Goicoechea i Cosculluela, Goicoechea i Cosculluela, Goicoechea i Cosculluela. Això és pitjor que els «setze jutges»!

Quin temps! Cada dia la gent deixa més netes les escombraries.

GLOSSARI

«BELLO PAIS DEBE SER EL DE AMERICA,
PAPA...»

Si diem que l'Amèrica d'avui no és pas la mateixa d'abans, no descobrirem certament un món nou, però reconeixem una veritat més gran que un temple.

S'ha acabat ja el temps en què els països americans s'empassaven, pagant-ho a bon preu, les edicions de llibres dolentes i mal fetes, pèssims o mal traduïts, els artistes de munició, els gèneres de pacotilla que els enviàvem d'Europa estant. També s'ha estroncat l'allau dels aventurers famolencs i rampinyaires que anaven a fer fortuna en aquelles Amèriques que vivien tan bé abans que Colom i els seus seguidors els pertorbessin la pau i la tranquil·litat.

Els tresors d'Amèrica que hem estat endrapant com uns golafres durant quatre centúries, ens han tornat a la boca. Els hem tornat bitllo-bitllo l'or que els vam prendre. Amèrica ha deixat d'ésser la claveguera on abocàvem els nostres detritus. Prèu que ho coneixem i ens en planyem. Quan a la boca de la badia de New York va aixecar-se l'estàtua colossal de la Llibertat il·luminant el món, el que feren els americans fou alçar una palmatòria immensa per a guiar-nos la retirada, bo i dient-nos: —Torneu-vos-en al llit que això és la lluna!

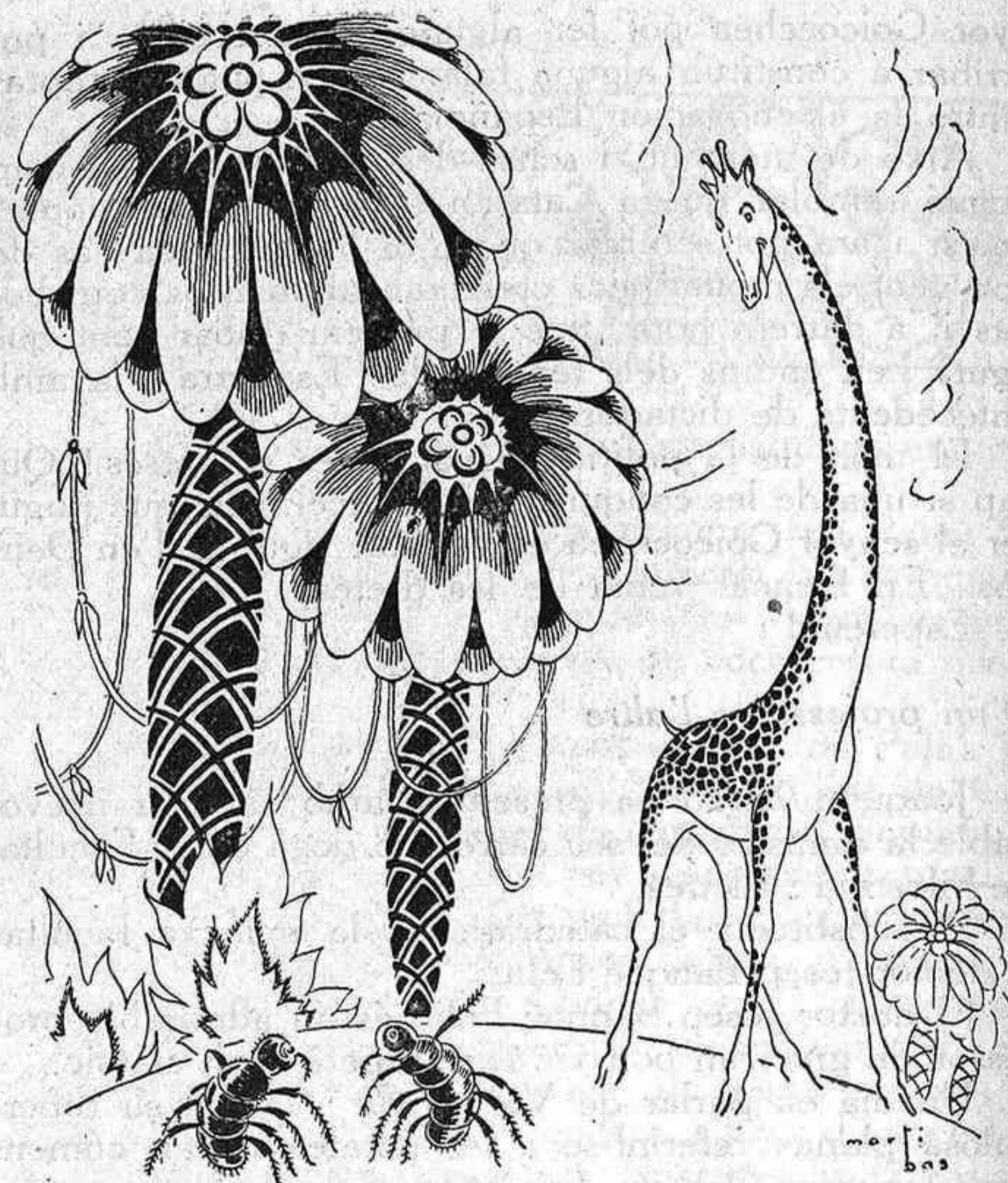
Ara les coses no van a Amèrica: en vénen. El mal per a ells, és que hi vam deixar una llavor dolenta. A Xicago s'ha celebrat una magnífica exposició dedicada a glorificar un tema tan suggestiu com el de Cent anys de cultura americana. Doncs bé, si les notícies no es converteixen en boles augmentades per la dis-

—Estic a punt de batre un record...

—Quin?

—El dels parats!

Puça 1.ª — Fa molt temps que no et veig per l'esquena de l'hipopòtam.

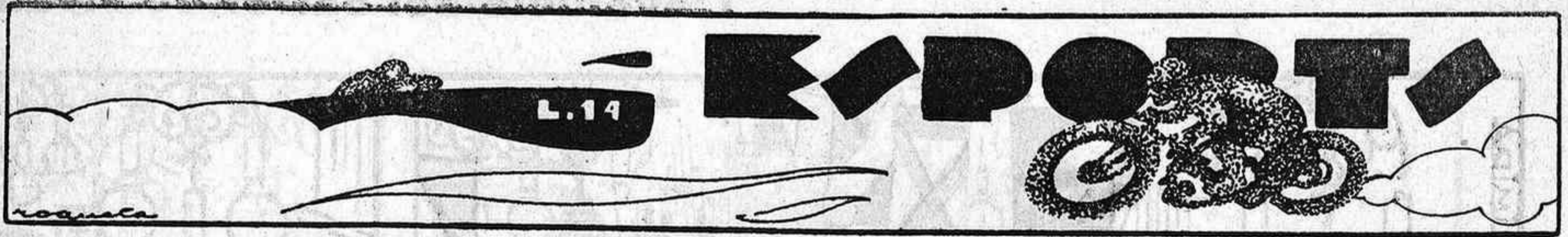
Puça 2.ª — He prosperat, ara visc en aquell gratacels.

tància, sembla que aquesta cultura va tenir una apo-teosi insospitada la nit de la clausura de l'Exposició. Com si hom reculés a l'època inicial de la «colonització», una multitud frenètica i esbojarrada va invadir, diuen, el recinte i no va deixar res per verd. Van buidar les vitrines, s'emportaren els objectes transportables, van destrossar les instal·lacions, es begueren els líquids, despullaren les artistes i cometeren tota mena de vituperis.

A Buenos Aires, l'Atenes i el París americà, tot en una peça, passava, quasi al mateix temps, una cosa exemplar. Un Congrés Eucarístic havia atret més gent que un matx de boxa de campionat mundial. Bisbes i arquebisbes a trompons; un tute de cardenals presidits pel Legat del Sant Pare... el deliri! La bent confessava i combregava a munions, a l'aranya-estira cabells. Els sacerdots suaven com uns camàlics no podent donar l'abast a aquella religiositat desenfrenada. Com en el nostre any mil, grups de pecadors (amic linotipista, no poseu pescadors) confessaven a crits, públicament, pels carrers, llurs culpes. Els bancs dels passeigs, ocupats abans per parelles que es deien paraules dolces i es lliuraven als jocs de mans amorosos, es veien envaïts per penitents i confessors que feien la feina coram populo.

A Mèxic, mentrestant, el Govern... Ei! De les coses que passen a Mèxic, hom no en pot parlar en règim de laïcisme.

PANICAL.

Cronòmetre

LA PEGA DEL OLÍMPIA RING

Quan ja teníem coll avall el gran combat Gironès-Miller, un gra maligne ha tingut l'acudit d'atemptar alevosament contra l'interès del públic i els interessos de l'empresa organitzadora.

L'ajornament del cèlebre combat Uzcúdon - Schmèling quan estava a punt de celebrar-se i tingué Uzcúdon l'acudit de lesionar-se un dit gros en el curs d'un entrenament, potser hauria estat un bé per a tothom que hagués portat aparellada l'anul·lació del contracte, puix que ens huriem estalviat de veure l'espectacle deplorable de l'Estadi.

Ara no. La suspensió ens ha fastiguejat tots. L'empresa ha hagut de tornar les pessetes quan el taquillatge estava exhaurit i Miller ha fet les maletes i ha quedat el combat en l'aire, sense data fixa de celebració.

Tant com ens plauria de veure Gironès davant el campió del món. Voldríem per a Josep Gironès, el nostre boxador màxim, el cinyell més enlairat de la boxa mundial. Gironès acarat a un campió del món podria donar-nos la prova de la seva força veritable.

Un àntrax ha estat ara més fort que ell i que l'empresa promotora. Gasa i Teixonera no n'encerten una, i cal també lamentar, per a ells, aquesta ensopegada que el destí ha volgut oposar a les seves bones intencions, perquè amb gaires entrebancs com aquest i gaires fallides com la de l'Uzcúdon-Schmèling, no'ns hauria

Altaveu indiscret

Cal que tornem la fama a qui pertoqui. Així com hi ha qui ha reconegut públicament, arrel del partit Espanyol-Barcelona, que Raich pot ésser un gran interior jugant a la davantera barcelonista, rectificant en dir això anteriors apreciacions que negaven encert a la Directiva del Barcelona, la qual persisteix a mantenir-lo en tal lloc, cal reconèixer per la nostra part que Bèrkessy no és potser l'home que nece sitava el Barcelona a la ratlla mitgera.

Bèrkessy és un excel·lent jugador per a un equip de joc lent; potser pel mateix Barcelona, que en èpoques pretèrites fou campió tantes vegades amb un home lent com era Agustí Sanxo. Però avui, que a l'equip barcelonista hi ha un dinamisme que abans no hi havia, ara que els davanters saben córrer a cent per hora i xutar en plena cursa, creiem que un migcentre com Rosalench del Júpiter, aniria més a to que el gegantí Bèrkessy.

El gegant hongarès falla quan s'ha de jugar amb rapidesa i el mateix Escolà perd eficàcia perquè juga retrassat en fallar l'home centre de l'equip. Creiem sincerament que un equip com el del Barcelona jugaria tot ell millor, amb un element més adaptable al nostre joc que el gran migcentre hongarès.

Nosaltres havíem parlat bé d'ell perquè ha fet partits excel·lents però quan no s'ha adaptat encara al nostre joc després de nou partits de campionat, ens temem que no acabi d'adaptar-se en les difícils jornades del campionat de Lliga.

Gasa és l'home de la serenitat i la sang freda. Potser diríem millor, de la flema britànica.

sorprès pas gens ni mica de quedar-nos sense boxa una temporadeta.

Sembla, però, que per aquesta banda no hi ha perill. L'empresa té qui unta les rodes, i la parella Gasa-Teixonera porta la direcció de la màquina.

Nosaltres creiem que el combat es farà a primers de desembre i fins certes veus ens han dit que fóra possible que s'ajornés per al dia de Nadal al matí, i que es podria celebrar a la plaça de braus Monumental.

Això no ho acabem de creure, perquè Miller, per Nadal, ja deurà ésser a Nordamèrica. Però, sigui en la data que sigui, el cas és que el combat arribi a fer-se.

Diuen que Gironès plorava com una criatura de gorra de cop, en veure que no podia combatre. Un home que ha encaixat les correccions més severíssimes i que la seva naturalesa de bronze s'ha obert pas resistint les pluges ametralladores de tota mena de cops per assolir triomfalment les més estimables victòries, sembla impossible que plorés quan li fou obert el gra pel bisturí, tant pel mal que sentia a l'avant braç dolorit com per la fatalitat que el privava de combatre.

Celebrarem que tot vagi per bé i que el combat arribi. Si l'han de fer a la plaça de braus faran santament de disposar la col·locació d'un envelat per a evitar la pluja i de revisar ambdós boxadors de cap a peus, abans de llençar al vol les campanes de la propaganda definitiva, per si una petita taca a la pell pot arribar a convertir-se en un furóncol o un àntrax inoportú i destarotador de combinacions.

AQUELL.

Com a prova farem públic un cas no conegut i que potser algú es sentirà al·ludit en llegir-lo.

Era la revetlla del combat Gironès-Miller i l'empresa de l'Olimpia Ring estava assabentada que el combat no podria fer-se però, esperava donar la notícia a darrera hora. Teixonera cridava els dimonis encenent i apagant cigars i llençant imprecacions i paraules gruixudes quan arribà un subjecte que intervé en afers informatius però que no té art ni part en coses de boxa, amb la pretensió que li fos lliurada una «butaca» de primer reng, però d'absoluta «gorra».

Gasa, — que ja tenia la mosca al cap del nas com sol dir-se—, amb el mal camí que havien fet les coses i que ja estava tip de «gorristes»—puix que dit sigui amb perdó, és un abús intolerable i un cas de penques el que es produeix a Barcelona quan és l'hora d'anar a la pesca de localitats d'arròs als espectacles públics» va rebre amablement l'audaciós cercangues i li digué que estava disposat a servir-lo.

—Vostè mateix. Vagi al pati de llunetes i escolleixi la que li sembli millor.

Satisfet per l'amabilitat de l'empresari, el «gorrista», desconeixedor que l'empresa anava a fer pública la suspensió del combat i seguint les indicacions de Gasa, féu una passejadeta per la sala de l'Olimpia, i tornà a l'administració després d'haver pres vistes del seient que li anava més a l'hora.

—Miri. La Vint-i-sis de primer reng.

—Molt bé. ; Ep.—digué Gasa a un oficial de secretaria—, Prengui nota d'això, que separin la butaca número vint-i-sis per al senyor.

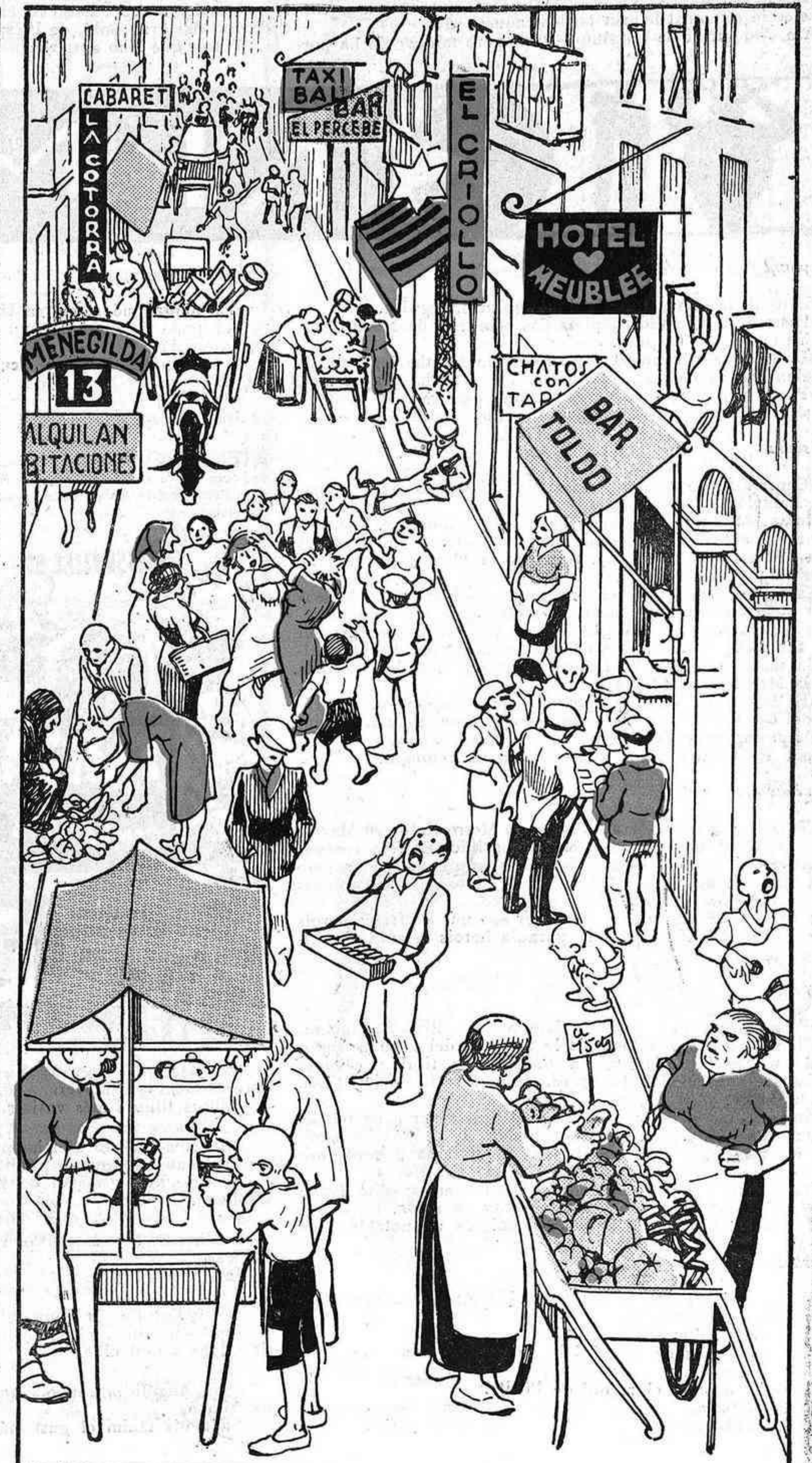
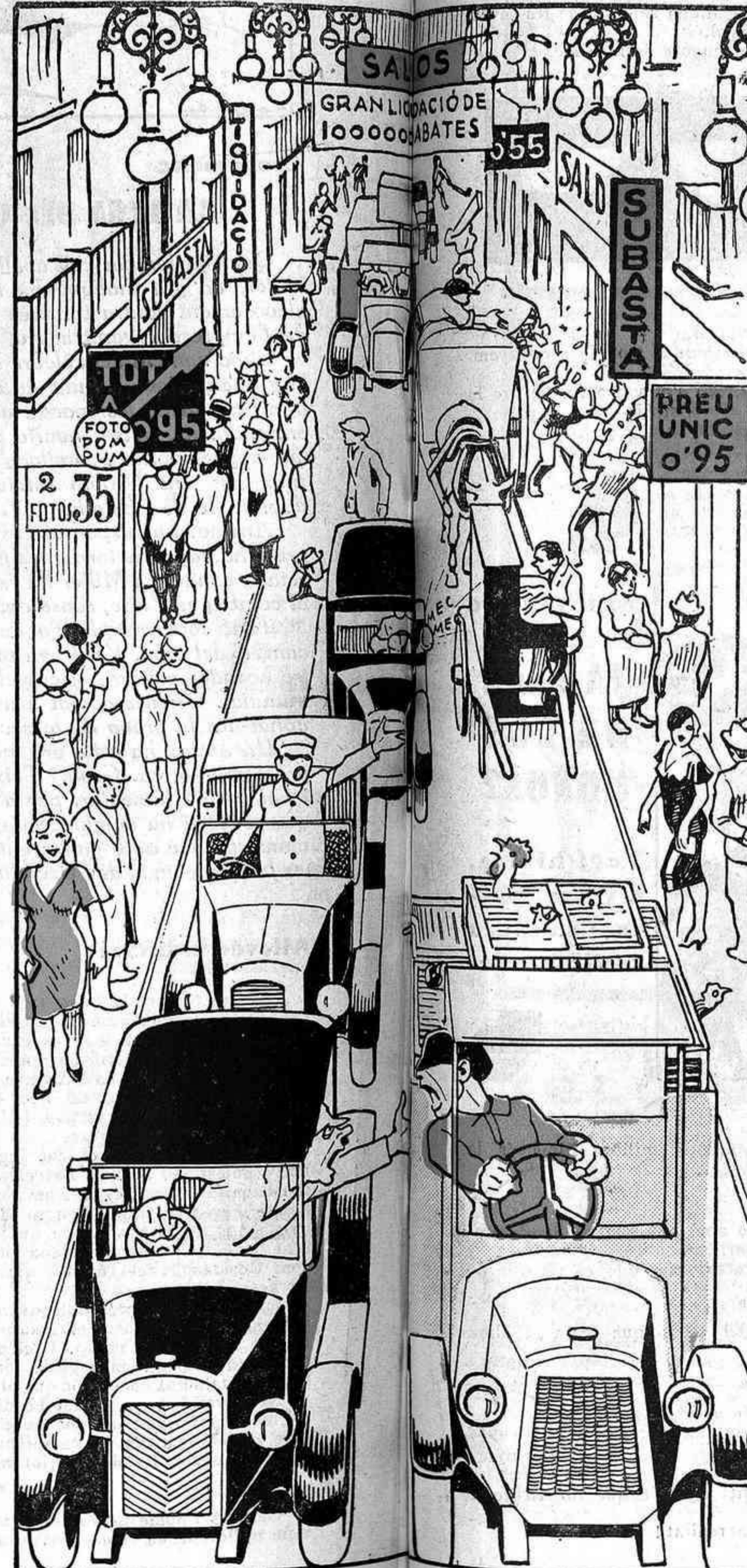
El «gorrista» va quedar lluit en llegir més tard als periòdics, la nova de la suspensió del combat.

Gasa és un humorista.

L'evolució del carrer de Fivaller, conegut també per carrer de «Fernando»

Abans

Després?

La Federació Catalana prepara el partit a profit de la Mutual Esportiva. Tot el que facin per a la Mutual ens semblarà poc, però es parlava d'un Catalunya-Sur i ho van deixar córrer. Creiem que han fet bé. Poc interessants que són els partits de selecció solament hauria mancat aquest rave. Ara s'ha parlat de Catalunya-París però tampoc no ha por-

tat bon camí. Es parla d'un Budapest-Ciutat de Barcelona. No podem sortir d'hongaresos. Per acabar-ho d'arrodonir haurien de fer jugar Bèrkessy a la selecció hongaresa. Veuríem llavors Bèrkessy enmig d'una selecció de les seves, davant del gran Solé, de l'Espanyol. Potser que s'ho apuntessin els senyors de la Fede.

Maryland

El local, bé. La pel·lícula d'inauguració, regular. «Passo a la juventud» explota dos noms: el de Martha Eggerth i el de Jan Kiepura. Martha Eggerth, no ha pas superat la Martha Eggerth de «Vuelan mis canciones». Jan Kiepura no ens ha plagat mai. «Passo a la juventud» no es res més que una pel·lícula, no gaire adient per a la inauguració d'una nova sala.

Colisèum

«Caprici Imperial» s'ha mantingut al cartell dues setmanes. Barcelona devora films. Per substituir la Marlene Dietrich—no vampiresa, que és com no la volen les nostres devotes del cinema—, han vingut Stan Làurel i Oliver Hardy. Aquests dos clowns són un bon passatemp. Tant Stan Làurel com Oliver Hardy—àdhuc fora dels seus trucs—tenen bones expressions fisonòmiques. «Companyeros de juerga» no és pel·lícula que marqui una fita en les realitzacions dels populars actors. És una pel·lícula més, però una pel·lícula divertida, molt ben editada per la Metro Goldwyn Mayer. «El Dictador», de la Paramount, que completa el programa del Colisèum, té una bona interpretació per part dels principals protagonistes Ricard Cortez, Elizabeth Youny i Richard Bennet. El conflicte de la pel·lícula un xic rebregat.

Urquinaona

«Tarán y su compañera». Producció Metro Goldwyn Mayer. Pel·lícula d'un gran valor cinematogràfic. Es feta vencent obstacles. Lluites de feres amb homes; lluites de feres amb feres. La part novel·lesca d'una de les parts més interessants del Tarzán pren una magnífica amplitud. Maureen O'Sullivan i Weissmuller són uns perfectes herois de la pel·lícula. I donem a la paraula herois la seva significació literal.

Fantàsia

«Sola con su amor», amb Sílvia Sídney, film Paramount. El film és una adaptació de la novel·la del gran escriptor nord-americà T. Drèisser. La novel·la es titula: «Jennie Gèhardt» i Jennie Gèhardt és, naturalment, en la cinta, Sílvia Sídney. Ample camp el de la novel·la de Drèisser per a un temperament com el de Sílvia Sídney: humilitat, resignació, sacrifici, amor matern, amor rebutjat, lluita, tota la gamma, ben reconeguda per la sensibilitat al roig de l'actriu. Bona fotografia i realització bona. El film ha estat dirigit per Marion-Jèring. I dien que *Sola con su amor*, sense que sigui cap extraordinari film sensacional, és un notable film.

Kursaal

«Un príncipe encantador», una pel·lícula per a ésser exhibida en un «martes de las de Gómez». Xarop de cursileria. En les sessions de tarda del «Kursaal», ultra això d'Un príncipe encantador, es pot reveure «Mercedes», «el film nacional que ha batut el record de l'èxit». Justa la fusta. Per a fer parella amb «Un príncipe encantador», no hi podia anar altra cosa que «Mercedes».

Capitol

«¿Y ahora qué?», marca Universal. Pel·lícula dolenta. Sala gairebé buida. No ens n'estrayem. La crisi? Sí! La crisi... i les pel·lícules. No s'hi val a fer perdre la nit per a veure coses com: ¿Y ahora qué? El rotulat dels quadres a l'altura de la pel·lícula. Per a analfabets cent per cent.

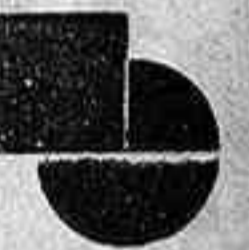
ATENCION! Esta producción nada tiene que ver con otras aventuras que se han presentado. TARZAN y su COMPAÑERA es el único, el original TARZAN Interpretado por

Vostè va veure

TARZAN DE LOS MONOS?

Vagi hi ara, a veure l'única, l'autèntica continuació.

NOTES I NOVES

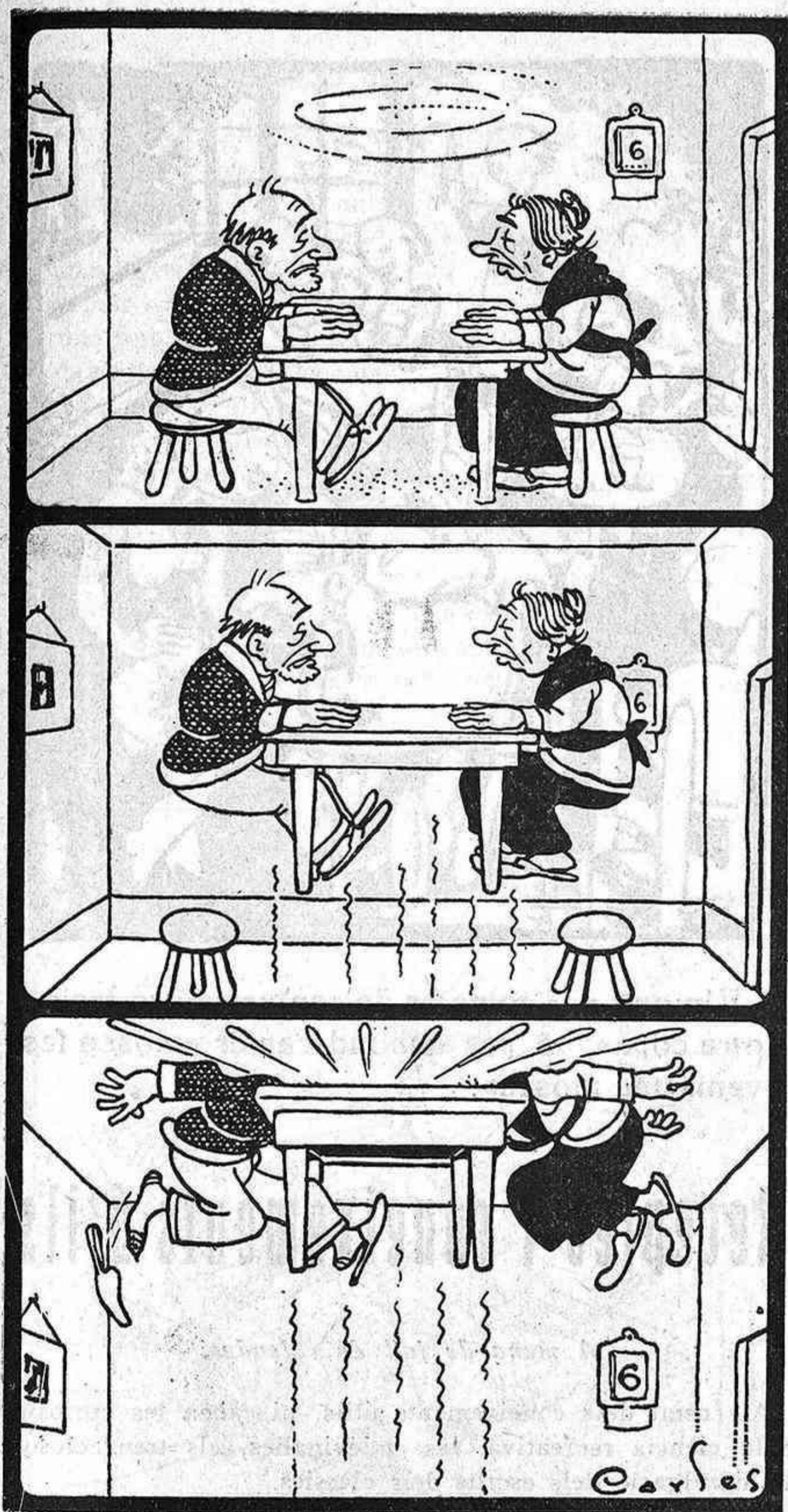
La casa que enguany ha presentat millors films és la «Metro Goldwyn Mayer». Millors films i més variats.

Advertim que no n'hi ha prou amb què una pel·lícula tingui una dansa perquè el públic se l'empassi. Si algú es fia massa de la «carioca», que es recordi de «Bolero».

A l'horitzó: «Cleopatra» i «El negro que tenía el alma blanca». Ja patirem!

«El favorito de la Emperatriz» al Metropol. Amb semblants pel·lícules ni un canvi de empresa es capaç de salvar aquest cine.

«Sor Angélica» segueix tenint un èxit que no va tenir «Eskimo». Cada dia tenim el gust més acreditat!

Els possibles accidents d'una sessió espiritista

TELÓ ENLAIRE

POLIORAMA: *Les ales del temps*, de Avelí Artís.

Una comèdia desigual, però marcant un desig de superació.

Els esdeveniments són portats per marcar caràcters. L'obra no es preocupa de tenir argument; vol tenir vida.

Si Avelí Artís arriba a deixar nets i precisos els seus personatges, l'obra hauria estat una obra de mestre. Ara hi ha confusió. En el primer acte el reflector mostra el protagonista d'una faiso complexa, el carrega de dades, el porta per camins especials. Després aquest protagonista es desinfla.

A l'obra hi ha un Artís coneixedor absolut del teatre, que es reserva, que desperta l'interès, que prepara uns finals, i un Artís que cerca motlles i situacions noves i voldria per les seves creacions un espai de renovació. L'un Artís perjudica l'altre. L'habilitat de l'hàbil entrebanca e's intents fermes del dramaturg, així ens trobem que una mare no dirà fins el final de l'obra que la filla a la qual veu massa apropat el seu mateix pare, és filla seva. Per revés de medalla ens trobarem

amb unes escenes finals que són de les millors que hem vist en teatre català.

Que l'obra no ha agradat al públic? Què hi farem. Avelí Artís hauria comprès a què s'exposa el qui vol ésser renovador entre nosaltres, i tal vegada comprendrà alguna de les seves injustícies envers els qui han tingut la gosadia de voler seguir semblant camí.

La interpretació de «Les Ales del Temps», esplèndida. Amb el conjunt reeixit n'hi ha prou per a acreditar un director d'escena. Pous i Pagés ha fet meravelles. La difícilíssima escena de final d'obra és jugada a l'altura de qualsevol companyia, per estrangera que sigui. Molt bé, Mercè Nico'au: el seu paper és d'una imprecisió que ho és a força de tenir precisió. Mercè Nicolau se'n surt amb mitjans de gran actriu. Carme Roldan torna a l'escena la mateixa gran tràgica que coneixíem: admirable. Perfecta, Laura Bové. Entre els homes citem Ramon Martori, Enric Lluelles, Estivill. Tres figures ben difícils: per damunt de tot les d'en Martori i d'en Lluelles. Molt bé, Elvira Fremont i en Capdevila. Molt bé tothom en el seu paper.

La presentació de l'obra, perfecta. Un gran esforç vers una dignitat artística, no comprès pel públic, ni correspost.

Ahir va estrenar-se la comèdia en 3 actes de Lluís Elies: «Madame». En parlarem en la propera edició.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Obrirà les portes el dia 22 del present. En Joan Mestres ha preparat una brillant temporada. Cal que els barcelonins responguin a l'esforç que es fa actualment per a matenir obert el nostre teatre d'òpera, un dels escassos teatres d'òpera oberts al món.

NOVES DE TEATRE

Sembla que, després de «Madame», l'estrena del Poliorama serà «Els homes forts», l'obra premiada l'any passat amb el premi Ignasi Iglésies.

No hem vist encara «La Plaça de Sant Joan», la darrera obra del poeta Josep M.ª Segarra estrenada al Romea. Segons noves l'obra ha esta un èxit.

Així havies de fer-ho! Durarà gaire?

Ahir va inaugurar-se la temporada catalana del Teatre Pompeia.

L'estrena d'inauguració fou «Valentina», de Carles Soldevila.

No arribem a temps per a parlar-ne.

* * *

Hem rebut el darrer número de A. T. S.

Bona informació i excel·lent text.

La publicació de la benemèrita «Associació de Teatre Selecte» assoleix cada dia més amplitud i més fermesa.

Com a cau d'orella

Una anècdota

L'anècdota és de Tristan Bernard.

Tristan Bernard es passejava, un captard, amb el seu fill.

Carretera enllà—carretera de poble a poble—, pare i fill caminaven en silenci.

A l'encreuament d'un camí-ral amb la carretera, un ramat de xais agafa la davantera dels qui passen...

—Bee! Bee!—I una gran polseguera.

El fill de Tristan Bernard, que no havia vist altres xais que els xais mecànics de les seves joguines, admira el ramat, cerca enfonsar la seva maneta a la llana dels moltons. I fa una observació al seu pare:

—Escolta, papa, com belen els xais. No en saben! Fan bee, bee! (el nen imita la veu natural dels xais) i haurien de fer bee, bee! (el nen dóna el to de llauna que posaven en el be, els seus xais mecànics).

Fou aleshores quan Tristan Bernard va exclamar sentenciosament: —Aquest meu fill, que vol ensenyar els xais a fer bee, ha actuat com un perfecte crític!

T'asseguro que li faran posar el braços. Els d'ara són altra gent!

Un que per comptes de cantar «mozo traiga otra copa», té per habitud cantar «mosso fes venir una mossa».

Receptes i coneixements útils

A mena de full de calendari

Al costat dels coneixements útils, hi caben les curiositats de la ciència recreativa, les endevinalles, els trencaclosques i la divulgació dels escrits dels clàssics.

En la vinent temporada del Gran Teatre del Liceu es cantarà, una vegada més, aquesta joia sempre vistosa i que mai no passa de moda, anomenada *El Barber de Sevilla*. Com que el cant, molt sovint, es menja la lletra i per molt que valgui Rossini, també val Beaumarchais, transcriurem a continuació el parlament de «Don Basilio», en l'acte II, escena VIII:

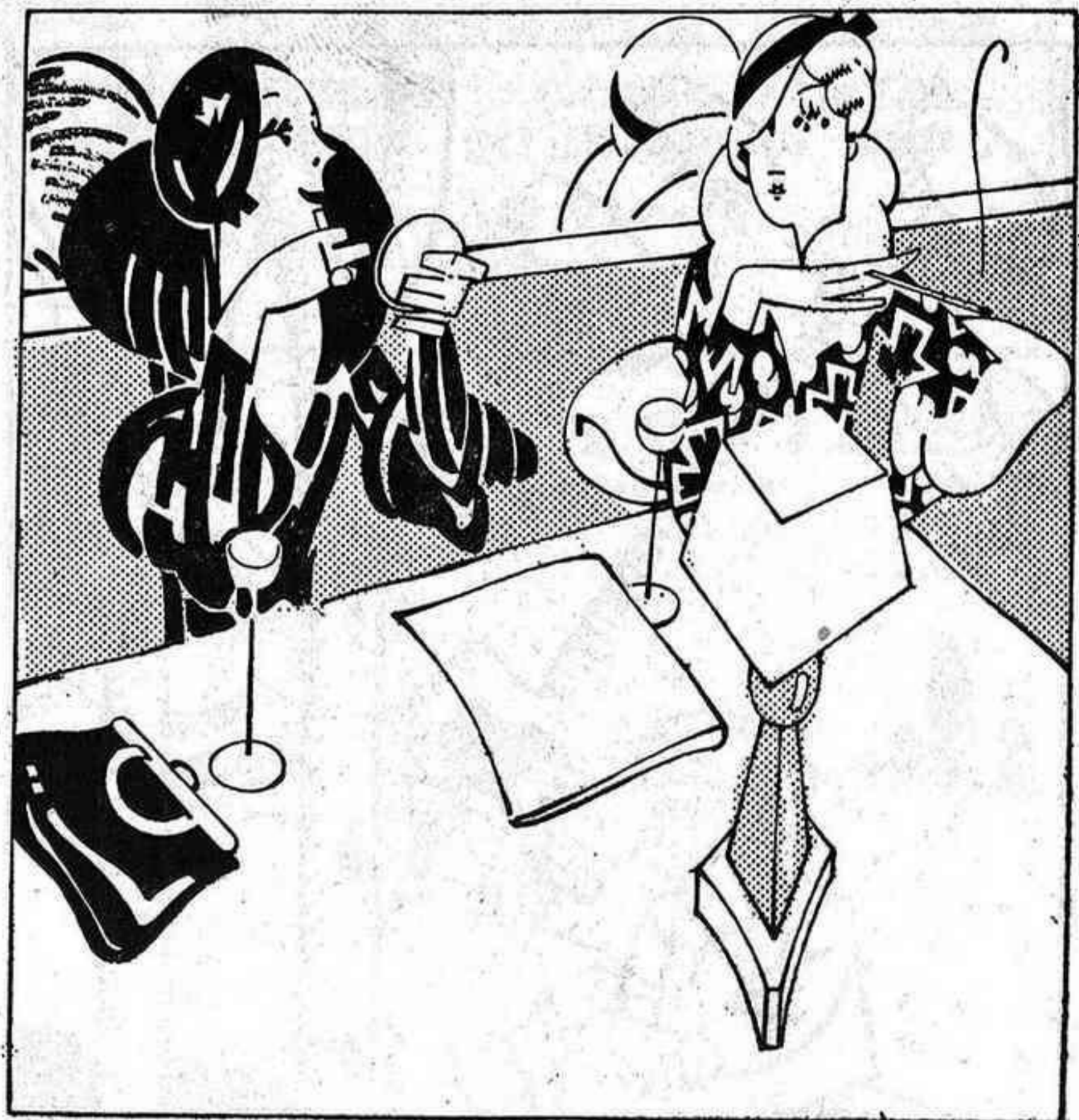
«La calúnnia, senyor? No coneixeu prou bé el que menyspreu: àdhuc als més purs els he vist aixafats amb el seu pes. Cregueu que no hi ha vilesa, horrors, història absurda, que no es faci infiltrar als desvagats d'una gran ciutat per mica que un hom sigui hàbil! i tenim ací gent d'una destresa...! Un lleu murmuri, al principi, arran de terra com d'oreneta abans de l'oratge, *pianissimo* murmura i passa i deixa, en passar, la sageta emmetzinada. Tal boca la recull, i, *piano, piano*, us la deixa anar a l'orella, com si res. El mal està fet; creix, s'estén, avança i *rinforzando* de boca en boca ací i allà. Ve el diable; de sobte, sens saber com, la calúnnia es redreça, xiula, s'infla, creix visiblement; després es llança, empren el vol, s'arremolina, arrenca, esclata i trona, i esdevé, finalment, un clam general, un *crescendo* públic, un *chorus* universal d'odi i de condemnació. A veure, qui diantre ho resisteix?»

Manera d'extirpar les rates

Un amable comunicant ens demana que li diguem un procediment eficaç per a fer desaparèixer les rates, no totes, sinó precisament les que el molesten, puix que amb això ja en té prou i tothom en pot prendre exemple. Està prou de broma! Romanços en aquesta hora? En aquest món es pot fer tot, amb més o menys eficàcia, menys convertir de debò un home en una dona i a la inversa donar talent a un ruc, decència a un brètol i extirpar les rates.

Bé se n'han provades de coses! Metzines dissimulades en un tros de cansalada o de formatge; rateres des de les més senzilles i modestes a les més complicades; toxines químiques; brigades raticides; cartells porhibitius per a les rates no analfabetes... Res. Les rates han anat fent de les seves i s'han aclimatat a tot. Allí on no han trobat un forat se les han empescades totes per introduir-s'hi i rosegar.

Cregui'ns. El millor que hi ha contra les rates és un bon gat. Un gat amb les ungles ben esmolades, que no vagi gaire tip, que no tingui el rebost massa a la vora i que no es distregui massa amb les gates.

—Com et va el negoci?

—Ahir vaig inaugurar la temporada dels preus de situació. Per als nens i per als altres, rebaixa!

Cataplasmes

S'usen molt sovint, més del que convindria; com que es tracta, però, d'un remei casolà, a l'abast de totes les fortunes i de totes les intel·ligències no ens podem estar de recomanar-lo. Ja ho diu la dita: *Val més un bon cataplasma que un mal metge*. Hi ha alguns malintencionats que treuen les coses de polleguera i diuen que s'estimen més un mal cataplasma que un bon metge. Va per a ells el pollastre!

Hi ha cataplasmes mercurials; de belladona; de llinosa; d'altres matèries emol·lients i enganxadisses. Segons els casos, són millors el que els castellans en diuen *paños calientes*.

—Per què fragina aquesta bola del món?

—Per convidar les núvies d'ocasió a fer un viatge.

Com s'apaga un llum

En referim naturalment a llums de ble. Els altres s'apaguen per mitjans mecànics o més ben dit, amb ajut de la mà. N'hi ha que s'apaguen sols per falta de corrent o de fluid.

Per a apagar un llum de ble, cal, naturalment, primer que tot que estigui encès. El que faci molta o poca claror no influeix per a res. N'hi ha prou amb bufar i... ja està! Si no s'apaga a la primera bufada, s'hi torna. No és fàcil que cap llum, per encès que sigui, resisteixi una segona bufada.

Aquest procediment serveix només que per a apagar llums, no pas el foc per molt esmoreït que sembli. Al contrari el foc, com més se'l bufa més s'encén.

—Vaig a pescar.

—Lluços?

—No! Escopetes!

—No trobes feina?

—No! Tothom em demana un certificat del darrer amo i aques amo fa ja vint anys que va morir.

Com es prepara i s'aplica un cataplasma? Ah, fillets. Pregunteu-ho a un apotecari, a un herbolari o a qualsevol persona experimentada en aquests afers. Per pocs diners us en faran cinc cèntims. Nosaltres no volem fer la competència a ningú. A més, si el resultat no fos el desitjat, no estem per maldecaps.

MARIA ILLA

ADMINISTRACIO NÚM. 35
RAMBLA DEL CENTRE, 26

En el sorteig del 11 de
Novembre despatxà el
SEGON PREMI n.º 4761
premiat amb 65.000 pts.

Grans stocks per el
sorteig de Nadal

Reclam gratuït

Fem avinent als nostres lectors que el dia 2 de desembre proper, Dominica primera d'Advenç, es farà la solemne publicació de la Butlla de la Santa Croada. Com és sabut, es tracta d'un privilegi que benignament ve atorgant la Santa Seu als catòlics espanyols, pel qual privilegi se'ls concedeix una munió de gràcies espirituals i es dispensa de dejunar i abstenir-se de menjar carn en certes diades assenyalades.

Encara que són molts els qui ni amb Butlla poden deixar d'abstenir-se, recomanem la necessitat de procurar-se aquest document que és tan necessari com la cèdula.

Hi ha Butlles de cinc classes: General de Croada, de Difunts, de Composició, d'Oratori privat i de Dejuni i d'Abstinència. Llur preu oscil·la d'1 a 25 ptes. segons els ingressos personals.

No n'hi haurà per qui en voldrà. Les trobareu a totes les sagristies i si no podeu anar personalment a treure-la dins del període voluntari, podeu encarregar-les a una de les tantíssimes ànimes caritatives que mai no manquen per a fer certs favors i donar noves.

Algú es sorprendrà que siguem nosaltres els qui fem aquest reclam. No sabem per què. Hi ha molts que s'han declarat republicans i que diuen que acaten la Constitució: ningú no se n'estranja.

AQUEST NÚMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA

(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

LA MILLOR NAVALLA D'AFAITAR?

ARTERO

NOM DE GARANTIA

MARCA REGISTRADA

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

LA REGLA

SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB

PERLAS "FEMI"

Maravellos producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

APOPLEXIA (FERIDURA)

Paralisi - Arterioesclerosi

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang, les evita i guareix l'antic específic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Específics

Vies Urinàries

BLENNORRAGIA (Purgacions)

i totes les greus complicacions de l'aparell GENITO-URINARI, tals com CISTITIS, PROSTATITIS, GOTA MATINAL, o MILITAR, ORQUITIS, etc., de l'home; METRITIS, VAGINITIS i ANEXITIS, de la dona; s'obté un ràpid i segur resultat amb l'ús dels

SELLOS OSSAM

Llurs propietats antisèptiques i microbicides comuniquen a la sang i a l'orina i es noten llurs efectes a les primeres preses; calmen els dolors produïts per la micció; l'orina es manté asèptica i els gonococs són destruïts fins a obtenir amb llur ús una veritable i completa curació

De venda: Dr. ANDREU; Segalà (Rbla. Flors, 14). Farmàcia de la Creu; Farmàcia Tarrés (Carme, 84); Pujol i Culell (Pelayo, 56); Ferrer i principals farmàcies

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes

¡¡EXIT!! ¡¡EXIT!!

Las Insaciables

per Margarida del Castillo i
Blanquita Pozas

RESTAURANT BELL TEMPS

QUINTANA, 7
Telèfon 12617

**BULLEBESA I ANGULES
TOTS ELS DIES
SALONETS PARTICULARS
OBERT TOTA LA NIT**

CINE TALIA

ALMA DE BAILARINA

per Joan Crawford i C. Goble

CIVISMO

en espanyol, per Richard Arlen i
Mary Briand

RUMBO AL CANADA

per Mary Glori i Albert Prejean

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE APOLO

Companyia Casals - Clapera - Torres

EXIT de l'obra d'Amichatis i
Mantúa

**L'ASSASSINAT
DEL CARRER 42**

La millor Companyia Catalana

MAGICSON

RADIO

per a totes les corrents. - Aparells
garantitzats de 150 a 1.200 ptes.

CASA PEIX
BOQUERIA, 47

ERTANY A LA BIBLIOTERA
DE
L'ATENEU BARCELONÉS

Sempre hi ha un pitjor, tu que et queixes tant de la teva desgràcia. Veus aquest? Ni cap tenia!